

ภาคผนวก

เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา

พ.ศ. 2527

กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2527 ซึ่งมีรายละเอียดถึง 6 หมวด คือ โรงเรียนกับชุมชน สภาพของโรงเรียน และการบริหารทั่วไป งานธุรการ งานวิชาการ งานปกครองนักเรียน และงานบริการ ดังนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับหนังสือ “การบริหารโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน” เล่มนี้ ผู้เขียนจึงคัด抜กเฉพาะหมวดที่ 1 โรงเรียนกับชุมชนมาพนวกไว้ดังนี้

หมวดที่ 1

โรงเรียนกับชุมชน

1. การสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียน

โรงเรียนสร้างรักษาและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียนให้เป็นที่ศรัทธาของชุมชน
แนวการพัฒนา

1. การร่วบรวม การจัดเก็บ และการเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน ผู้อุปการะโรงเรียน ครู—อาจารย์ดีเด่น นักเรียนดีเด่น

2. การกำหนดอุดมการณ์ และนวนภูมิปัญญาในการสร้างเสริมคุณธรรม อักษรณะนิสัย และความประพฤติ

3. การสร้างเกียรติประวัติของโรงเรียน ให้เป็นที่ศรัทธาของชุมชน ในด้าน วิชาการ ด้านจริยธรรม และวัฒนธรรม ด้านกีฬา ด้านดนตรีหรือการแสดง และด้านกิจกรรมอื่น ๆ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

โรงเรียนและชุมชน ให้ความร่วมมือ ชี้งกัน และกันใน ด้านการ จัดกิจกรรมและการให้บริการ

แนวการพัฒนา

1. การให้บริการหรือการจัดกิจกรรมแก่ชุมชนในด้านข่าวสาร ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการส่งเสริมอาชีพ ด้านนันทนาการ ด้านอาคารสถานที่หรือวัสดุครุภัณฑ์

2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนในด้านประเพณี, ศาสนาและโยธาฯ ความนับถือของชาติ, ศาสนาพื้นบ้าน พุทธศาสนา และวันสำคัญอื่น ๆ

3. การมีแผน, โครงการ, ผังงานและการเผยแพร่องค์ความรู้ที่ปรากฏ

4. การได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากชุมชน

8. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานหรือสถาบันอื่น

โรงเรียนมีความสัมพันธ์และความร่วมมือกับหน่วยงานและสถาบันอื่นในชุมชนตลอดจนศิษย์เก่าและผู้ปกครอง

แนวทางพิจารณา

1. การสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยราชการ, องค์การเอกชน, สถาบันการศึกษา, สถาบันศาสนา, สถานประกอบการ ศิษย์เก่าและผู้ปกครอง

2. การดำเนินงานอย่างมีแผน หรือโครงการหรือหลักฐาน

3. การมีความสัมพันธ์ และความร่วมมือจากหน่วยราชการ หรือสถาบันอื่นรวมทั้งศิษย์เก่าและผู้ปกครอง

เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา

พ.ศ. 2522

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อปี พ.ศ. 2522 ซึ่งมีรายละเอียด 4 หมวดด้วยกัน คือ อาคารสถานที่และอุปกรณ์ การบริหารโรงเรียน การเรียนการสอน และความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน ผู้เขียนจึงคัดลอกเฉพาะหมวดที่ 4 ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนมาพนวกไว้ดังนี้

หมวดที่ 4

ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน

- 4.1 โรงเรียนจัดให้มีแผนการปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน¹ ประจำปี
- 4.2 โรงเรียนจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- 4.3 โรงเรียนจัดให้มีคณะกรรมการเพื่อพัฒนาโรงเรียน ประกอบด้วยครู ผู้ปกครอง และบุคคลสำคัญในท้องถิ่น
- 4.4 โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมร่วมกับชุมชน
- 4.5 โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมร่วมกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ
- 4.6 โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมช่วยเหลือดูแลสถาบันทางศาสนา หรือจัดพิธีกรรมในวันสำคัญทางศาสนา
- 4.7 โรงเรียนสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า

---

¹ชุมชน ได้แก่ ผู้ปกครอง บุคคลในท้องถิ่น สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา หน่วยงานของรัฐและเอกชน

จากหนังสือพิมพ์ฉบับต่าง ๆ
ที่แนะนำหนังสือ “การบริหารโรงเรียนด้านความสัมพันธ์
กับชุมชน” ฉบับพิมพ์ครึ่งแรก

นพดิชนราษฎร์

ฉบับวันที่ 15 สิงหาคม 2528 คอลัมน์ “ชุมทางครุ”

“.....●..... พศ. หวาน พินธุพันธ์ อารย์ วงศ. นางเขนเขียนหนังสือใหม่หมวด 2 เล่มนี้เสนอใจสำหรับนักการศึกษาคือ การบริหารโรงเรียน กับ การบริหารโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ติดต่อซื้อได้ที่ วงศ. นางเขน กทม. 10220.....●.....”

สยามรัฐรายวัน

ฉบับวันที่ 21 สิงหาคม 2528 คอลัมน์ “หนังสือ” ของ พุธ ฤทธิ์

“.....มีหนังสือเกี่ยวกับทางด้านการศึกษาโดยตรงอีก 2 เล่ม เล่มแรกการบริหารโรงเรียนมีเนื้อหาเกี่ยวกับระบบการบริหารการศึกษาของไทย การบริหารกิจกรรมนักเรียน การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และการบริหารอื่น ๆ เกี่ยวกับการศึกษาอีก มากมาย ราคา 42 บาท... ส่วนอีกเล่ม การบริหารโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เนื้อหาเน้นไปในทางโรงเรียนกับชุมชนโดยเฉพาะ ราคา 45 บาท ห้องสองเพล่นสนใจซื้อได้ที่ พศ. หวาน พินธุพันธ์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วงศ. นางเขน”

แนวหน้า

ฉบับวันที่ 27 สิงหาคม 2528 คอลัมน์ “จัตุรัสศึกษา” ของ “ตาลีฟู”

“หนังสือที่คนในวงการศึกษาไม่ควรพลาด “การบริหารโรงเรียน” และควรนำไปด้วย “การบริหารโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน” ผลงานเรียบเรียงสุดเพ้มือของ พศ. หวาน พินธุพันธ์ แห่ง วงศ. นางเขน ผู้สนใจรับทำซื้ออ่านหรือติดต่อโดยตรงที่ วงศ. นางเขนก็ได้”

นพดิชนราษฎร์

ฉบับวันที่ 31 สิงหาคม 2528 คอลัมน์ “ข่าว คน คน คน” ของหญิงเล็ก

“.....●..... ข่าวดีสำหรับนักการศึกษา และผู้บริหารการศึกษา ครูบาอาจารย์ นิสิต นักศึกษา พศ. หวาน พินธุพันธ์ ได้เรียบเรียงหนังสือมีคุณค่าอย่างยิ่งขึ้น 2 เล่มคือ การบริหารโรงเรียนกับอีกเล่มชื่อ การบริหารโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เล่มแรกราคา 42 บาท เล่มหลัง 45 บาท เหมาะสำหรับนำไปปฏิบัติและเป็นคู่มืออย่างยิ่ง สนใจซื้อได้ที่ พศ. หวาน พินธุพันธ์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์กรุงเทพ นางเขน กทม. 10220 โทร. 5210323.....●”

ไทยรัฐ

ฉบับวันที่ 31 มิถุนายน 2528 คอลัมน์ “ชุมทางวิทยา” ของบุษบา ท่าพระจันทร์

“□ เจ้มนี่สำหรับนักบริหารการศึกษา ผู้บูรหารโรงเรียน อาจารย์ นิสิต นักศึกษา ศิษย์เก่า หรือครุศาสตร์ “การบริหารโรงเรียน” กับ “การบริหารโรงเรียนด้านความสัมพันธ์ กับชุมชน” เจ้มแรก 196 หน้า 42 บาท เจ้มหลัง 182 หน้า 45 บาท สั่งซื้อได้ที่ พศ. หัวพนธุ์พันธ์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว บางเขน กทม. 10220 หรือ โทร. 5210323.....□”

เดลินิวส์

ฉบับวันที่ 3 กันยายน 2528 คอลัมน์ “การศึกษา ศาสนา ศิลปะนิยธรรม สวัสดิคุณครู” ของ “หนานไม่ไฟ”

“หนังสือเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนที่ครุอาชาร์ย นิสิต นักศึกษาทางศึกษาศาสตร์ และครุศาสตร์รวมมีไว้ ราคาเจ้มละ 42 บาท พศ. หัว พนธุ์พันธ์ คณะศึกษาศาสตร์ มศว บางเขน กทม. 10220 แต่ง ติดต่อซื้อได้ที่คณะ.....”

นิตยสารรายวัน

ฉบับวันที่ 3 กันยายน 2528 คอลัมน์ “ข่าว คน คน คน” ของหยิงเต็ก

“● ข่าวดีสำหรับนักการศึกษา และผู้บูรหารการศึกษา พศ. หัว พนธุ์พันธ์ แห่งภาค วิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยคริสต์วิทยา บางเขน ได้เรียน เรียงหนังสือที่มีคุณค่าอย่างยิ่งเหมาะที่จะมีไว้เป็นกรรมสิทธิ์ของหนังสือ การบริหารโรงเรียน กับอีก การบริหารโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน สนใจสั่งซื้อได้ตามสถานที่ดังกล่าว●”

วารสารมีตรครู

ฉบับที่ 27 ฉบับที่ 21 ปีก่อนแรก 15 พฤษภาคม 2528 คอลัมน์ “สังคมเสมอ” ของหลุมพูก

“จ่อหัวบรรจงขึ้น บรรทัดใหม่ให้ชัดเจน สำหรับคนชอบวิชาการ ด้านบริหารอย่าง พศ. หัว พนธุ์พันธ์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว บางเขน ใช้เวลาว่างนำ ประสบการณ์เขียนหนังสือสำหรับผู้บูรหารการศึกษา ผู้บูรหารโรงเรียน ครุอาชาร์ย และนิสิตนักศึกษาสายอาชีพครู รวมมีไว้คู่กับด้วย....”

จดหมายจากครูอาจารย์ และผู้บริหารการศึกษา

หลังจากหนังสือพิมพ์ฉบับด่าง ๆ ได้ลงพิมพ์ແນະหนังสือ “การบริหารโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน” ของผู้เขียนไปแล้ว ปรากฏว่ามีผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ และนิสิตนักศึกษาทางศึกษาศาสตร์—ครุศาสตร์ เขียนจดหมายมาสั่งซื้อ และสอบถามรายละเอียดเป็นจำนวนมากพอสมควร ผู้เขียนจึงคัดลอกบางตอนของจดหมายดังกล่าวมาลงผนวกไว้ในภาคผนวกนี้ด้วย เพียง 7 ฉบับดังนี้ :

**ผู้ช่วยครุศาสตราจารย์สุนทร ศรีรักษ์
วิทยาลัยครุเทหสตรี สถาบัน**

“ผมเห็นเมื่อวานลงประชาสัมพันธ์เรื่องคำรำข้องอาจารย์แล้ว สนใจมาก จึงขอสั่งซื้อ ทั้ง 2 เล่มเดียวกัน คือ “การบริหารโรงเรียน” และ “การบริหารโรงเรียนด้านความสัมพันธ์ กับชุมชน” .....โอกาสหน้าจะสั่งซื้อเข้าห้องสมุดด้วยนะครับ.....”

นายนิวัฒน์ กัลยา

ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ อ. ต่านชัย จ. เชียงใหม่

“กระผมได้อ่านหนังสือพิมพ์มิติชนลงในฉบับนี้ชื่อคน คน ว่าด้วยการสั่งซื้อหนังสือ 2 เล่ม คือ “การบริหารโรงเรียน” กับ “การบริหารโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน” คิดว่าหนังสือที่อาจารย์เรียนเรียงคงจะมีประโยชน์ในการปฏิบัติงานพอสมควร และใหม่ทันต่อเหตุการณ์ และทางฝ่ายผมอยู่ห่างไกลแหล่งวิชาการมาก กระผมจึงขอสั่งซื้อหนังสือดังกล่าวอย่างละ 1 เล่ม.....”

นายก้าน หล้าคอม

อาจารย์ใหญ่โรงเรียนชุมชนบ้านสร้างคอม ก็ง อ. สร้างคอม จ. อุตรธานี

“ด้วยทางโรงเรียนชุมชนบ้านสร้างคอมเป็นโรงเรียนสังกัดสปช. อยู่ในท้องถิ่นชนบท ยากจนไก่ความเจริญ โดยเฉพาะห่างไกลจากแหล่งวิชาการมาก ได้ทราบว่าทำนผลิตหนังสือใหม่ออกมา 2 เล่ม จึงอยากรู้ทราบว่าหนังสือดังกล่าวแต่ละเล่มราคาเท่าไร ขอให้อาจารย์ได้ตอบรับ และรายละเอียดนี้ให้ทราบด้วย.....”

นายชาติชาย ยกนก

อาจารย์ โรงเรียนบ้านห้วยง อ. บ้านไร่ จ. อุทัยธานี

“ผมได้อ่านวารสารมิตรครูในคอลัมน์ “สังคมเสมอ” โดยหมุมูก มีความสนใจงานเขียนของอาจารย์เกี่ยวกับหนังสือสำหรับผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนครูอาจารย์และนิสิตนักศึกษาสายอาชีพครูซึ่งครรภ์ใจร้ายได้ไว้ศึกษาด้วย 1 เล่ม....”

นายวิสุทธิ์ บัวตูน

โรงเรียนวัดเข้าปฐวี ต. ตลาดตู อ. ท่าพัน จ. อุทัยธานี

“ผมได้อ่านหนังสือพิมพ์แล้วพบว่าอาจารย์ได้แต่งหนังสือการบริหารโรงเรียน ผมเห็นว่าเหมาะสมสำหรับผู้ที่จะดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน ผมจึงสั่งซื้อหนังสือจากอาจารย์โดยฝ่าเงินมา 42 บาท และขอให้อาจารย์สั่งหนังสือมาให้ผมด่วน....”

นายเอกวินทร์ สุนทรพงศ์

รองผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก

“สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก มีความประสงค์จะซื้อหนังสือ “การบริหารโรงเรียน” กับ “การบริหารโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน” อย่างละ 3 เล่ม ขอได้โปรดจัดส่งไปให้แก่สำนักหอสมุดกลาง ฯ ด้วย”

นายฉัตรชัย ศุภะภากลุ่ยานี

หัวหน้าแผนกหอสมุด วิทยาลัยครุศาสตร์ธรรมราช

“ด้วยหอสมุดวิทยาลัยครุศาสตร์ธรรมราชประสงค์จะซื้อหนังสือ “การบริหารโรงเรียน” 2 เล่ม และ “การบริหารโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน” 2 เล่ม โปรดส่งไปให้หอสมุดโดยด่วน จะขอบคุณยิ่ง”